

Expertisefunctie Zintuiglijk Gehandicapten Open ronde Visueel 2024

Datum geplaatst: woensdag 1 mei 2024

Deadline: donderdag 4 juli 2024, **14.00 uur**

Inhoud

1. Samenvatting	1
2. Doel subsidieoproep.....	1
2.1 Doel van het programma.....	1
2.2 Doelen van deze subsidieoproep.....	2
3. Voorwaarden en verplichtingen.....	3
3.1. Voorwaarden	3
3.1.1. Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?	3
3.1.2. Staatssteun voorkomen.....	3
3.1.3. Samenwerking en bijdrage van derden.....	3
3.1.4. Welk bedrag kunt u aanvragen?	4
3.1.5. Praktische voorwaarden.....	5
3.2. Verplichtingen	5
4. Beoordeling en prioriteitstelling	6
4.1. Beoordelingsprocedure	6
4.2. Relevantiecriteria	6
4.3. Kwaliteitscriteria.....	8
4.4. Prioriteitstelling	9
5. Indienen.....	9
5.1. Indiening via Mijn ZonMw	9
5.2. Tips	9
5.3. Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	9
5.4. Inhoudelijke vragen	9
5.5. Technische vragen	9
5.6. Downloads en links.....	10
6. Bijlagen.....	10
Bijlage 1 – Staatssteun – Daadwerkelijke Samenwerking.....	11
Bijlage 2 – Matrix Patiëntenparticipatie	13

1. Samenvatting

Wie

De volgende partij(en) kunnen/kan aanspraak maken op subsidie:

- Erkende of niet erkende expertisefunctieorganisatie(s) binnen het consortium Kennis Over Zien.
- Nederlandse onderzoeksorganisatie(s) in de zin van het EU staatssteunrecht¹.
- Andere organisaties zoals doelgroep vertegenwoordigende organisaties.

Waarvoor

Het doel van deze subsidieoproep is het ontwikkelen van nieuwe kennis over het toekomstbestendig maken van de zorg en dienstverlening van de (expertise)organisaties voor mensen met een visuele beperking. Hierbij is aandacht voor het voorkomen, verplaatsen en vervangen van zorg. Er kan aangesloten worden op het concept passende zorg (daaronder valt onder andere het principe van getrapte zorg). Binnen deze oproep kan aangesloten worden bij de ontwikkellijnen "Ouder worden" en "Vitaliteit en mentale weerbaarheid" uit het meerjarig deelsectorplan 2023 – 2026 van Kennis Over Zien, dit is geen verplichting. Er is ook ruimte om buiten de ontwikkellijnen om een aanvraag in te dienen.

Wat

In deze subsidieronde kan een bedrag tot maximaal € 400.000,- worden aangevraagd voor maximale looptijd van 48 maanden. Bijdragen van derden is geen vereiste, maar strekt wel tot aanbeveling.

De financiële richtlijnen per projectduur zijn als volgt:

- Projecten met een looptijd van maximaal 24 maanden kunnen maximaal € 200.000 aanvragen.
- Projecten met een looptijd van maximaal 36 maanden kunnen maximaal € 300.000 aanvragen.
- Projecten met een looptijd van maximaal 48 maanden kunnen maximaal € 400.000 aanvragen.

Wanneer

Online Q&A met ZonMw	28 mei 2024 12:30 uur tot 14:30 uur
Contact gelegd en afstemming gehad met erkende expertisefunctieorganisaties	3 juni 2024
Deadline indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	4 juli 2024, 14:00 uur
Ontvangst commentaar referenten	23 augustus 2024
Deadline indienen wederhoor	13 september 2024, 14:00 uur
Besluit	14 november 2024
Uiterlijke startdatum	14 mei 2025

2. Doel subsidieoproep

2.1 Doel van het programma

Het doel van de Expertisefunctie Zintuiglijk Gehandicapten (ZG) is het ontwikkelen van kennis én het (breed) benutten van deze kennis ter bevordering van de best mogelijke zorg, onderwijs én ondersteuning aan mensen met een zintuiglijke beperking. Onder de best mogelijke zorg en onderwijs wordt verstaan dat de ZG-problematiek zo vroeg mogelijk preventief en adequaat wordt herkend en passende ondersteuning wordt geboden, zodat mensen zo goed mogelijk tot ontwikkeling en eigen regie dan wel tot herstel of stabilisatie kunnen komen. De best mogelijke zorg richt zich op deze manier op het vergroten van zelfredzaamheid en een volwaardige participatie in alle levensdomeinen. Op deze wijze wordt een zo hoog mogelijke kwaliteit van leven nagestreefd.

De Expertisefunctie ZG richt zich op kennisontwikkeling, -deling, -implementatie, en -borging, ondersteund door de bijbehorende kennisinfrastructuur. De elementen van de kenniscirkel (programmeren, ontwikkelen, vertalen en toepassen, evalueren, implementeren en overdragen van kennis) zijn het leidend principe voor de inzet van de Expertisefunctie ZG. Daarnaast zijn belangrijke kenmerken van de Expertisefunctie ZG de samenwerking tussen instellingen, verbinding met de samenleving, deelname van mensen met zintuiglijke beperkingen en sectorbrede kwaliteitscriteria voor kennisontwikkeling. Meer informatie hierover valt te lezen in de [programmeertekst](#) (ook beschikbaar in [Word](#)).

¹ Kaderregeling betreffende staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie, (2014/C 198/01), artikel 15 onder ee).

De deelsector visueel en de deelsector auditief/communicatief werken op basis van een meerjarig deelsectorplan (MJDSP). Dit plan bevat een uitwerking van de gezamenlijke ambitie van de deelsector en een onderbouwde keuze voor de speerpunten en programma- en/of ontwikkellijnen op thema of doelgroep voor de periode 2023-2026. Dit plan bouwt verder op het meerjarig deelsectorplan 2019-2022. Gedurende de looptijd van het programma stelt ZonMw verschillende subsidieoproepen open.

2.2 Doelen van deze subsidieoproep

Het doel van deze subsidieoproep is het ontwikkelen en onderbouwen van nieuwe kennis, methodieken en innovaties die bijdragen aan het toekomstbestendig maken van de zorg, het onderwijs en dienstverlening van de (expertise)organisaties voor mensen met een visuele beperking. Het voorkomen, verplaatsen en vervangen van zorg is kansrijke manier om zorg toekomstbestendig te organiseren.

Voorkomen, verplaatsen en vervangen van zorg

Om zorg, onderwijs en ondersteuning toekomstbestendig te maken, is een transitie gewenst in de richting van het voorkomen, verplaatsen en vervangen van zorg. De expertiseorganisaties binnen Kennis Over Zien ontwikkelen zich van organisaties die 'zorgen voor' mensen met een visuele beperking naar dienstverleners die samen met de doelgroep 'zorgen dat' zij oplossingen vinden die passen bij hun individuele behoeften en bij een goede kwaliteit van leven. In dat kader ontwikkelen en onderbouwen ze passende en getrapte zorg en onderwijs, inclusief preventie, en passen ze deze toe in de organisaties met hun professionals. Getrapte zorg kent vier stappen, van algemene informatie en advies (stap 1), vergroten van zelfhulp en ondersteuning aan het netwerk (stap 2) naar inzet van generieke modules (stap 3) en specialistische diagnostiek, zorg en onderwijs (stap 4). Er zal echter ook een volgende slag gemaakt moeten worden, naar meer verplaatsing en vervanging van zorg om uiteindelijk een toekomstbestendig aanbod te realiseren. Digitalisering kan daarbij een waardevol hulpmiddel zijn, maar is nooit een doel op zich.

De subsidieaanvraag dient bij te dragen aan het toekomstbestendig maken van de zorg, waarbij aandacht is voor het voorkomen, verplaatsen en vervangen van zorg. Onderstaande twee ontwikkellijnen zijn relevante onderwerpen binnen de sector, u kunt u aanvraag richten op één van onderstaande onderwerpen. Echter is er ook ruimte om buiten de ontwikkellijnen om een aanvraag in te dienen ([samenvatting kennisagenda's Kennis Over Zien](#)).

Ouder worden

Als het gaat om 'ouderen' ligt de focus op bewustwording en preventie in de zogeheten derde levensfase (vitale ouderen) en op het vergroten van de zelfstandigheid in de vierde levensfase (kwetsbare ouderen). Denk voor beide doelgroepen dan aan een goede inrichting van formele zorg en informele zorg, maatschappelijke participatie en aandacht voor de persoonlijke gevolgen van de beperking voor de betrokkenen. Ook preventie, dat wil zeggen het voorkomen van verdere achteruitgang van functioneren en participatie speelt een belangrijke rol in het voorkomen van verdere zorgvragen, en ook in het voorkomen van een zwaardere specialistische zorgbehoefte. Het bevorderen van eigen regie, zelfredzaamheid en weerbaarheid, en gerichte inzet van (toegankelijke) technologie (eHealth) spelen bij de inrichting een rol.

Vitaliteit en mentale weerbaarheid

Mensen streven ernaar om zo lang mogelijk zelfstandig te kunnen blijven functioneren. Dit betekent daarom dat de zorg, onderwijs en ondersteuning aan mensen met een visuele beperking zich voor een belangrijk deel richt op het bevorderen van eigen regie, vitaliteit en mentale weerbaarheid. Het is van belang om preventief in te zetten op het voorkomen van mentale klachten, het bevorderen van een gezonde levensstijl en passende ondersteuning te bieden om mentale weerbaarheid te vergroten, c.q. mentale klachten te verminderen, al dan niet met behulp van het sociale netwerk/naasten.

Het ontwikkelen en onderbouwen van kennis, methodieken en innovaties voor de zorg en het onderwijs van de toekomst gebeurt op basis van vragen van mensen met een visuele beperking. En van vragen van professionals die hen ondersteunen. Het is de bedoeling dat de resultaten op korte of langere termijn een positief effect hebben op mensen met een visuele beperking en/of hun naasten, waarbij het ook kan gaan over participatie in de samenleving en kwaliteit van leven.

3. Voorwaarden en verplichtingen

Bij het aanvragen van subsidie bij ZonMw zijn er rechten, voorwaarden en verplichtingen om rekening mee te houden. Deze volgen uit de [Algemene wet bestuursrecht \(Awb\)](#). Titel 4.2 van de Awb bevat specifieke bepalingen die van toepassing zijn op subsidies van ZonMw. Daarnaast zijn de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#) (ook beschikbaar in [Word](#)) van toepassing.

3.1. Voorwaarden

Uw subsidieaanvraag moet aan onderstaande voorwaarden voldoen om in behandeling te kunnen worden genomen.

3.1.1. Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?

De volgende partij(en) kunnen/kan aanspraak maken op subsidie:

1. Erkende of niet erkende expertiseorganisatie(s) binnen het consortium Kennis Over Zien.
2. Nederlandse onderzoeksorganisaties in de zin van het EU staatssteunrecht².
3. Andere organisaties zoals doelgroep vertegenwoordigende organisaties die zich richten op de doelgroep mensen met een visuele beperking (zoals de Maculavereniging en de Oogvereniging).

Bovenstaande partijen kunnen hoofdaanvrager zijn en de hoofdaanvrager dient de subsidieaanvraag in. De bestuurlijk verantwoordelijke is werkzaam bij dezelfde organisatie als de hoofdaanvrager. Wanneer de subsidie wordt toegekend, wordt het bedrag overgemaakt naar deze organisatie, die vervolgens verantwoordelijk is voor de verdeling van het toegekende subsidiebedrag onder de samenwerkingspartners.

Voor deze subsidieronde geldt dat er verplicht moet worden samengewerkt. Hierover leest u meer in [3.1.3 Samenwerking en bijdragen van derden](#).

3.1.2. Staatssteun voorkomen

ZonMw verstrekt geen subsidie als dit leidt of kan leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun³. Voor deze subsidieronde geldt daarom de volgende staatssteunmaatregel:

Daadwerkelijke samenwerking

Wanneer ondernemingen⁴ en onderzoeksorganisaties samenwerken aan het project, bestaat het risico dat de subsidie als ongeoorloofde staatssteun wordt beschouwd.

Volgens paragraaf 2.2.2 Kaderregeling O&O⁵ is er geen sprake van (ongeoorloofde) staatssteun als de samenwerkende partijen aan bepaalde voorwaarden voldoen. Wanneer zij aan die voorwaarden voldoen, is sprake van 'daadwerkelijke samenwerking'. Zie voor de voorwaarden en toelichting [Bijlage 1 – Staatssteun – Daadwerkelijke Samenwerking](#).

Om aan de voorwaarden van daadwerkelijke samenwerking te kunnen voldoen, kunnen de projectactiviteiten alleen starten nadat een samenwerkingsovereenkomst geaccepteerd is door ZonMw en ondertekend is door alle betrokken samenwerkingspartijen. De projectactiviteiten mogen dus niet eerder starten.

Meer informatie over staatssteun vindt u op de ZonMw-webpagina [Vrijstellingverordeningen staatssteun](#).

3.1.3. Samenwerking en bijdrage van derden

ZonMw stimuleert samenwerking tussen en deelname van partijen. Daarbij geldt dat geen subsidie wordt verstrekt als afspraken leiden of kunnen leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun of als daardoor niet aan de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#) of voorwaarden van de subsidieoproep kan worden voldaan.

Samenwerking is een vereiste. Binnen deze samenwerking is altijd tenminste één erkende expertiseorganisatie en één Nederlandse onderzoeksorganisatie betrokken. Daarnaast staat

² Kaderregeling betreffende staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie, (2014/C 198/01), artikel 15 onder ee).

³ Artikel 107 VWEU.

⁴ Een onderneming in de zin van het EU staatssteunrecht betreft elke eenheid die een economische activiteit uitvoert, ongeacht rechtsvorm of wijze van financiering.

⁵ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XC0627\(01\)&rid=7](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XC0627(01)&rid=7)

samenwerking met andere partij(en) vrij als dit ten goede komt aan het project. U dient de erkende expertiseorganisaties tijdig te benaderen en ervoor te zorgen dat tenminste één erkende expertiseorganisatie en bij voorkeur meer dan één van de erkende expertiseorganisaties, ook daadwerkelijk betrokken is bij het tot stand komen van de aanvraag en haar medewerking toezegt. Het contact met de expertiseorganisaties moet **vóór 4 juni 2024** zijn gelegd zodat het onderzoeksvorstel in samenspraak tot stand komt.

Let op: deze informatie is gebaseerd op het moment van livegang van deze subsidieoproep, waarbij de hiervoor genoemde instellingen erkend zijn. Momenteel vindt een Erkenningronde plaats. Via de website van Kennis Over Zien vindt u een actueel overzicht van de erkende expertiseorganisaties binnen Kennis Over Zien, zie [Over ons | Kennis Over Zien](#). Ook kunt u deze informatie ook opvragen bij ZonMw.

De contactpersoon bij Koninklijke Visio is dr. ir. Nynke de Jong, beleidsadviseur Onderzoek en Zorgverbetering, M: nynkedejong@visio.org, T: 06 46944078, en bij Bartiméus is Ruud Tap de contactpersoon, coördinator wetenschappelijk onderzoek, M: rtap@bartimeus.nl, T: 06 38077865.

Uit de subsidieaanvraag en begroting moet duidelijk naar voren komen:

- Met welke partijen samengewerkt wordt. Beschrijf per partij op welke manier deze actief bijdraagt aan het project; dit zijn in elk geval partijen die op de begroting voorkomen als een partij die aanspraak wenst te maken op een deel van de subsidie. Ook partijen die voor eigen rekening en risico actief bijdragen maken onderdeel uit van de samenwerking.
- Met welke partij(en) een sponsorovereenkomst zal worden aangegaan en wat de in-natura of geldelijke bijdrage is.
- Welke partijen worden ingehuurd of indien dit nog niet bekend is, voor welke activiteiten wordt voorzien dat dit door derden zal worden uitgevoerd en de daarvoor te maken kosten (inclusief btw). Zie voor meer informatie en de voorwaarden voor inhuur/opdracht de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#).

Samenwerking en sponsoring moeten definitief geregeld zijn bij het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag.

Letter of Commitment

Omdat ZonMw zeker wil weten dat samenwerkende partijen/sponsors van een project zich juridisch hebben verplicht tot de toegezegde bijdrage, is een Letter of Commitment per samenwerkende partij/sponsor bij het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag verplicht. Gebruik hiervoor het voorbeeld op de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#).

Samenwerkings- en sponsorovereenkomst

Op de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#) vindt u meer informatie over de verschillende vormen van samenwerken en bijdragen (sponsoring/opdracht) met voorbeeldovereenkomsten als hulpmiddel bij het opstellen van de betreffende overeenkomst en de voorwaarden waaraan de overeenkomst moet voldoen in de daarbij horende uitleg. De op deze webpagina en in de uitleg genoemde voorwaarden maken integraal onderdeel uit van deze subsidieoproep. Indien ZonMw concept samenwerkings- en/of sponsorovereenkomst(en) opvraagt, verleent zij de subsidie op voorwaarde dat de overeenkomst(en) door haar geaccepteerd wordt/worden.

3.1.4. Welk bedrag kunt u aanvragen?

Het totale beschikbare subsidiebudget in deze subsidieronde bedraagt € 900.656,-.

In deze subsidieronde kan een bedrag tot maximaal € 400.000,- worden aangevraagd voor een project met een looptijd van maximaal 48 maanden. Bijdragen van derden is geen vereiste, maar strekt wel tot aanbeveling.

De financiële richtlijnen per projectduur zijn als volgt:

Voor projecten met een looptijd van maximaal 24 maanden is max € 200.656 beschikbaar

Projecten met een looptijd van maximaal 24 maanden kunnen maximaal € 200.000 aanvragen.

Voor projecten met een looptijd van maximaal 36 maanden is max €300.000 beschikbaar
Projecten met een looptijd van maximaal 36 maanden kunnen maximaal € 300.000 aanvragen.

Voor promotieonderzoek met een looptijd van maximaal 48 maanden is max €400.000 beschikbaar
Promotieonderzoek met een looptijd van maximaal 48 maanden kunnen maximaal € 400.000, - aanvragen.

Accountantskosten tot een maximum van € 3.500,- mogen bij projecten van € 125.000,- of meer opgenomen worden in de begroting. Door de wijziging van de Algemene subsidiebepalingen ZonMw per 1 april 2022 moet er na afronding van een project van € 125.000,- of meer naast de financiële eindverantwoording ook een controleverklaring van een accountant aangeleverd worden. Universiteiten en universitair medische centra mogen accountantskosten niet opnemen in de begroting. Met deze instellingen zijn aparte afspraken gemaakt over de vereiste accountantsverklaring. Neem hiervoor contact op met uw financiële afdeling.

Indien u volgens de volledig gouden Open Access route publiceert, mag u kosten voor Open Access publicaties opnemen in de projectbegroting. Dit kan tot een maximumbedrag van € 5.000,-. In de begroting neemt u 'Open Access' als aparte budgetregel op. Zie voor meer informatie over Open Access hoofdstuk 3.1 en de ZonMw-webpagina [Open Access](#).

3.1.5. Praktische voorwaarden

- Schrijf uw aanvraag in het Engels.
Graag zowel een Engelse als een Nederlandse titel voor uw project aanleveren.
- De maximale projectduur is 48 maanden.
- Het is verplicht om bij een uitgewerkte subsidieaanvraag een Engelstalige begroting toe te voegen. Zie [ZonMw website](#) voor meer informatie over de begroting.
- Reserveer bij grote onderzoeksproject (meer dan €100.000) minimaal 10% van uw projectbudget voor communicatie en implementatie. Bij kleinere projecten tot €100.000 geldt 5%. Neem dit op in de begroting bij de uitgewerkte subsidieaanvraag.
- De volgende bijlage(n) zijn verplicht om toe te voegen:
 - Wanneer er sprake is van samenwerking en/of sponsoring: [een Letter of Commitment](#).
 - Eén Engelstalige begroting in het ZonMw-format
Graag óf het begrotingsformat voor overige instellingen óf het begrotingsformat voor wetenschappelijke instellingen gebruiken. In de toelichting kunt u aangeven of de kosten een wetenschappelijke instelling of een overige instelling betreffen.
- De volgende optionele bijlage(n) mogen worden toegevoegd:
 - Max 2 A4 met figuren en tabellen.

Wanneer een bijlage niet verplicht is, wordt deze bijlage niet meegenomen bij de beoordeling van uw aanvraag. Uitzondering is een optionele bijlage waar figuren en/of tabellen aangeleverd worden. Deze bijlage is dan ook een onderdeel van de beoordeling.

3.2. Verplichtingen

Verplichtingen zijn van toepassing wanneer u een subsidie krijgt toegekend. Hiervoor volgt ZonMw de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#). Daarnaast zijn ook de volgende verplichtingen van toepassing:

- **Open Access**
Alle publicaties die voortkomen uit (wetenschappelijk) onderzoek dat geheel of gedeeltelijk door ZonMw gefinancierd is, moeten Open Access beschikbaar gesteld worden (conform ZonMw Open Access beleid). ZonMw accepteert verschillende Open Access routes. Naast artikelen, moedigt ZonMw ook aan om andere type (wetenschappelijke) publicaties Open Access beschikbaar te stellen (zoals *monographs*, boeken, *conference proceedings* en *grey literature*), maar ook onderzoeksdata en kennisproducten van praktijkgericht onderzoek (zoals modellen, protocollen, prototypen, digitale tools, demonstraties). Voor meer informatie over het ZonMw Open Access beleid, de volledige voorwaarden en mogelijkheden, verwijzen we u naar [onze website](#).
- **Voorwaarden voor valorisatie**
ZonMw streeft naar brede toegankelijkheid van door haar gesubsidieerde projecten, daarom, dienen de [tien principes voor Maatschappelijk Verantwoord Licentiëren](#) (MVL) te worden toegepast bij licentiëring van resultaten. Beschrijf indien van toepassing hoe aanspraak op

intellectueel eigendom is geregeld met samenwerkende partijen en eventueel derden. Geef ook aan hoe deze partijen de tien principes zullen naleven.

4. Beoordeling en prioriteitstelling

De beoordelingsprocedure in de fase van de uitgewerkte subsidieaanvraag bestaat uit een schriftelijke beoordeling van de kwaliteit van de aanvraag door referenten, de mogelijkheid tot schriftelijk wederhoor en een eindbeoordeling door de programmacommissie. De programmacommissie beoordeelt de relevantie, kwaliteit en begroting van alle aanvragen. Hieronder staan relevantie- en kwaliteitscriteria die van toepassing zijn.

4.1. Beoordelingsprocedure

Voor de procedures voor de beoordeling van subsidieaanvragen verwijzen we u naar de infographic [‘in 10 stappen subsidie aanvragen’](#) en naar de [procedurebrochure aanvragers](#).

4.2. Relevantiecriteria

Algemeen

- Het onderzoek moet bijdragen aan het toekomstbestendig maken van de zorg, onderwijs en dienstverlening van de (expertise)organisaties voor mensen met een visuele beperking. Dat betekent dat in de onderzoeksaanvragen in kan worden gegaan op passende zorg en/of passend onderwijs en er aandacht is voor hoe het onderzoek voorziet in het voorkomen, verplaatsen en vervangen van zorg.
- Bij het formuleren van de onderzoeksvraag worden de concrete wensen van mensen met een visuele beperking meegenomen (e.g. werken en denken met hen i.p.v. over of voor hen).
 - U maakt duidelijk wat de achterliggende wens of behoefte is van mensen met een visuele beperking, hun naasten of zorgprofessionals die werken met deze doelgroep en op welke manier deze is opgehaald.
 - U geeft aan tot welke onderzoeksvraag dit leidt. Het gaat om een vraagstuk dat direct betrekking heeft op het leven van mensen met een visuele beperking of naasten. Of een vraagstuk dat speelt in beleid, onderzoek in praktijk in relatie tot mensen met een auditieve/communicatieve beperking. U geeft de toegevoegde waarde aan van de uitkomsten van het onderzoek voor mensen met een visuele beperking en/of hun naasten. U beschrijft concreet wat de toegevoegde waarde is en voor wie specifiek dit onderzoek van toegevoegde waarde is.
- Het gaat om praktijkgericht onderzoek.
- Het onderzoek heeft toegevoegde waarde ten opzichte van reeds bestaande kennis. U licht de toegevoegde waarde van het onderzoek toe en beschrijft hoe dit onderzoek zich verhoudt tot eventuele afgeronde of andere lopende onderzoeken op hetzelfde gebied.

Samenwerking met de doelgroep en met relevante organisaties

- Bij het opzetten, de uitvoering van uw project, het verspreiden van de onderzoeksresultaten en de borging van uw project zijn mensen met een visuele beperking betrokken, zodat hun ervaringen, wensen en behoeften tot hun recht komen. Met ‘betrekken’ bedoelen we concreet het raadplegen, advies inwinnen, samenwerken en/of laten (mee)beslissen van betrokkenen bij het opstellen van de subsidieaanvraag en het uitvoeren van het project. Betrek bijvoorbeeld 1 of meer ervaringsdeskundige(n) in de projectgroep en specificeer dit in de begroting.
- U beschrijft op welke wijze u in diverse fasen van het project met ervaringsdeskundigen samenwerkt en onderbouwt uw aanpak. Gebruik hiervoor de matrix Patiëntenparticipatie (zie [Bijlage 2](#)).
- U werkt voor het opzetten, de uitvoering en/of borging van uw project samen met relevante organisaties. U geeft aan welke organisaties bij uw onderzoek betrokken zijn. U geeft aan, waarom deze organisaties nodig zijn voor de uitvoering van uw onderzoek of borging van de resultaten. U geeft aan door welke organisaties de projectleden zijn vertegenwoordigd. Financiële bijdragen (eventueel in kind, dat wil zeggen in de vorm van diensten of inzet van personeel) van betrokken organisaties zijn een pre.

Impact

Het maken van impact met onderzoek is van belang. Vaak wordt onderscheid gemaakt tussen wetenschappelijke en maatschappelijke impact. Zaken die bijdragen aan het bereiken van impact zijn

onder andere samenwerken, het toegankelijk maken van kennis en het concretiseren van kennis. Samenwerking is nodig om van elkaar te leren, een groter draagvlak te krijgen en inzichten toepasbaar te maken in de praktijk, in beleid, onderwijs en onderzoek. Het verspreiden en toegankelijk maken van kennis is nodig; hoe meer mensen toegang hebben tot kennis, des te makkelijker dit gebruikt kan worden. Ook het concretiseren van kennis in producten maakt het makkelijker om te gebruiken. Een overzichtelijke samenvatting is bijvoorbeeld eenvoudiger te gebruiken in de praktijk dan een heel onderzoeksrapport. Het betrekken van expertise op het gebied van implementatie in de projectgroep en het in kaart brengen van kansen en belemmeringen kunnen implementatie en impact van resultaten bevorderen.

- Op basis van de onderzoeksvraag en de uitwerking in het projectplan is het aannemelijk dat uw onderzoek daadwerkelijk impact heeft in de praktijk. Vanaf de start van het onderzoek zet u zich in voor kennisgebruik en het implementeren van de resultaten uit uw onderzoek.
- U beschrijft de te verwachten resultaten van het onderzoek. Naast wetenschappelijke resultaten en producten, zoals publicaties, datasets en bijdragen aan congressen, levert het onderzoek ook bruikbare kennis en producten op voor de praktijk en voor de doelgroep. Bij concrete producten geldt dat deze zijn ontworpen in samenwerking met de intermediaire gebruikers en eindgebruikers.
- U onderbouwt waarom juist deze resultaten en producten bruikbaar en passend zijn voor degenen die ermee gaan werken. Middels onderbouwde verspreidings- en implementatiestrategieën maakt u aannemelijk dat de projectresultaten daadwerkelijk gebruikt gaan worden in praktijk en/of wetenschap. U zet tevens in op borging van deze projectresultaten door aandacht te besteden aan duurzame financiering, eigenaarschap op de lange termijn, mogelijkheden voor onderhoud en doorontwikkeling en inbedding in de bestaande infrastructuur.
- Als de aanvraag tot stand is gekomen in wisselwerking tussen beleid, onderzoek, onderwijs en praktijk, is de kennis die uit het onderzoek voortkomt toepasbaar op deze gebieden. Meer informatie vindt u op de [ZonMw-webpagina Impact Realiseren](#).

Diversiteit

- Het onderzoek doet recht aan de diversiteit van mensen met een visuele beperking en de differentiatie van hun beperkingen en mogelijke comorbiditeit.
- U beschrijft hoe het project rekening houdt met de [diversiteit](#) en differentiatie van mensen met een zintuiglijke beperking, zoals [seks en gender](#), leeftijd, sociaaleconomische situatie, opleidingsniveau, migratie- en culturele achtergrond en seksuele gerichtheid, voor zover dit relevant is voor het onderwerp dat u behandelt. Als bepaalde aspecten niet relevant zijn, geeft u argumenten waarom dit zo is.

Toegang tot data

- ZonMw stimuleert optimaal gebruik van data. Beschrijf in uw uitgewerkte subsidieaanvraag hoe u gebruik maakt van bestaande databestanden en/of onderbouw de noodzaak van nieuwe dataverzameling. Geef ook aan hoe u van plan bent toekomstige data/resultaten FAIR te delen. Houd bij de planning en begroting van uw project rekening met de kansen en vereisten met betrekking tot [FAIR data en datamanagement](#). Indien u geen data verzamelt, vermeld en beargumenteer dit dan in uw subsidieaanvraag.
- I.v.m. de planning van het project en de begroting is het raadzaam u alvast op [Datamanagement in your project](#) na te gaan wat er nodig is voor het datamanagementplan. U moet hierbij een datasteward of andere data-expert betrekken. U hoeft pas na honorering van uw aanvraag een datamanagementplan te schrijven. Aan het einde van uw project toetst ZonMw aan de hand van kerngegevens of u aan de eisen voldoet.

Communicatie

- Binnen de onderzoeksaanvraag is er naast implementatie, ook aandacht voor communicatie, tijdens en na afsluiting van het project. Beschrijf hoe u de doelgroep tijdens en na uw project gaat bereiken, welke partners daarbij eventueel kunnen ondersteunen en wat je middels deze communicatie bij de doelgroep wilt bereiken. Naast dat u de doelgroep gaat bereiken, geeft u ook aan hoe relevante professionals bereikt zullen worden. Verwerk daarnaast in de planning de communicatiewerkzaamheden.

- Beschrijf daarnaast in uw aanvraag hoe u aandacht blijft houden voor communicatie na afronding van uw project. Voor de uitvoering van het project kunt u gebruik maken van een communicatieplan.

Meer informatie over relevantiecriteria vindt u op [de ZonMw-webpagina Relevantiecriteria](#).

4.3. Kwaliteitscriteria

Doelstelling en vraag- of taakstelling

- Het onderzoek heeft een concrete doelstelling en toetsbare vraagstelling.
 - o U formuleert zo duidelijk en concreet mogelijk welk doel u wilt bereiken met uw onderzoek.
 - o U formuleert de onderzoeksvraag zo duidelijk en concreet mogelijk.
 - o U formuleert tevens concrete doelen ten aanzien van de verspreiding, implementatie en borging van projectresultaten.
- Het onderzoek bouwt voort op bestaande kennis, of vult hiaten in bestaande kennis op. U geeft aan hoe u voortbouwt op bestaande kennis en literatuur.

Plan van aanpak

Het plan van aanpak beschrijft concreet en helder wat er moet gebeuren om te komen tot het beoogde resultaat.

- In het plan van aanpak wordt een stapsgewijze beschrijving van de werkzaamheden gegeven. U geeft aan hoe deze stappen leiden tot oplossing van het vraagstuk en het bereiken van het door u geformuleerde doel.
- Beschrijf per fase met welke belanghebbenden u samenwerkt en hoe die samenwerking eruit ziet. Hierbij geeft u ook aan hoe u rekening houdt met bijvoorbeeld de belastbaarheid en vergoeding van de deelnemende mensen met een visuele beperking.
- Beschrijf de gekozen methoden en analyses, inclusief de theoretische en/of empirische onderbouwing. Daarbij wordt beschreven waarom gekozen is voor een kwalitatieve dan wel kwantitatieve onderzoeksmethode.
- Beschrijf en onderbouw de activiteiten gericht op doorgeleiding, verspreiding en/of implementatie en borging van de te verwachten uitkomsten van het onderzoek zo concreet mogelijk. U benoemt de randvoorwaarden, kansen en belemmeringen voor een geslaagde kennisbenutting van de onderzoeksresultaten.

Haalbaarheid

- Uw project is haalbaar. Onderbouw hoe het doel van uw onderzoek binnen de gestelde tijd wordt bereikt met de voorgestelde expertise, menskracht, faciliteiten en middelen.
- Een realistisch tijdspad laat de haalbaarheid van het onderzoek zien. Geef aan dat u mogelijke tegenslagen heeft berekend.

Projectgroep of persoon

- Beschrijf hoe de samenstelling van de projectgroep bijdraagt aan de kwaliteit van uw onderzoek of project. U beschrijft op welke manier de projectgroep vertrouwd is met het specifieke terrein van het onderzoek. Bij voorkeur is in de projectgroep een vertegenwoordiging van onderzoek, praktijk, beleid en onderwijs aanwezig.
- U beschrijft hoe mensen met een visuele beperking, hun naasten en/of organisaties die hen vertegenwoordigen zijn betrokken bij het (mee)beslissen, het raadplegen, het advies inwinnen en het samenwerken in het onderzoek. Geef een beschrijving van de aard en mate van participatie en de vertaling hiervan in de begroting.

Budget

- Het gevraagde budget is reëel gezien de uitvoering van de geplande activiteiten, inclusief de betrokkenheid van ervaringsdeskundigen en activiteiten voor kennisbenutting.
- De begroting is passend bij het plan van aanpak en gespecificeerd.
- Cofinanciering van deelnemende organisaties is geen vereiste, maar strekt wel tot aanbeveling om implementatie en borging van de resultaten te bevorderen.
- Bij grote onderzoeksprojecten (meer dan €100.000) is tenminste 10% van uw projectbudget voor communicatie en implementatie. Bij kleinere projecten tot €100.000 geldt 5%. U beschrijft deze posten in de aanvraag.

Meer informatie over deze criteria vindt u in de [procedurebrochure](#).

4.4. Prioriteitstelling

Subsidieaanvragen worden zowel op relevantie voor het programma als op kwaliteit beoordeeld. Externe referenten beoordelen de kwaliteit. De programmacommissie geeft een eindoordeel over de relevantie en kwaliteit. De programmacommissie prioriteert de subsidieaanvragen met de volgende matrix. Uw uitgewerkte subsidieaanvraag dient minimaal relevant en van voldoende kwaliteit te zijn om in aanmerking te komen voor honorering.

Relevantie/ Kwaliteit	Zeer relevant	Relevant	Laag relevant	Onvoldoende relevant
Zeer goed	1	3	niet honorabel	niet honorabel
Goed	2	4	niet honorabel	niet honorabel
Voldoende	5	6	niet honorabel	niet honorabel
Matig	niet honorabel	niet honorabel	niet honorabel	niet honorabel
Onvoldoende	niet honorabel	niet honorabel	niet honorabel	niet honorabel

Wanneer na toepassing van de prioriteringsmatrix het aantal honoreerbare aanvragen het beschikbare budget overstijgt, dan zal de commissie de volgende aanvullende afwegingsgronden hanteren:

1. evenwichtige spreiding over de aanvragende organisaties;
2. innovatieve karakter van de onderzoeksaanvraag.

5. Indienen

5.1 Indiening via Mijn ZonMw

Subsidieaanvragen kunnen uitsluitend door de hoofdaanvrager ingediend worden via het online indiensysteem van ZonMw ([Mijn ZonMw](#)). Sluitingsdatum voor het indienen van een uitgewerkte subsidieaanvraag is 4 juli, om 14.00 uur.

Het gehele tijdpad voor deze subsidieronde kunt u [hier](#) zien.

5.2 Tips

- ZonMw is overgestapt naar een ander online indiensysteem. Als u nog niet eerder met Mijn ZonMw heeft gewerkt moet u zich eerst registreren als 'Nieuwe gebruiker'.
- Zie voor meer informatie de [Handleiding Mijn ZonMw](#).

Wij raden u aan om, voordat u uw aanvraag digitaal indient, een Word-versie van uw aanvraag te printen (via Mijn ZonMw) en na te lopen op onregelmatigheden. Vooral als u uw aanvraag eerst in Word heeft opgesteld en vervolgens naar Mijn ZonMw heeft gekopieerd, kan het voorkomen dat sommige tekens (zoals aanhalingstekens) niet goed worden omgezet. U kunt dit in Mijn ZonMw zelf corrigeren.

5.3 Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag

De '[Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag](#)' moet ondertekend worden door de bestuurlijk verantwoordelijke en de hoofdaanvrager. De ondertekende verklaring kan toegevoegd worden aan de aanvraag in Mijn ZonMw of per mail gestuurd worden naar ZonMw, ter attentie van Gaitrie Sarjoe, ExpertisefunctieZG@ZonMw.nl. De verklaring moet uiterlijk één week na indiening binnen zijn.

5.4 Inhoudelijke vragen

Neem voor inhoudelijke vragen contact op met: Petra Bakker (senior programmamanager), (06) 520 65 155 of 070 349 53 39, ExpertisefunctieZG@ZonMw.nl.

5.5 Technische vragen

Neem voor technische vragen over het gebruik van het online indiensysteem van ZonMw contact op met de servicedesk: maandag t/m vrijdag van 8.00 tot 17.00 uur, 070 349 51 76,

servicedesk@zonmw.nl. Vermeld in uw e-mail uw telefoonnummer, zodat wij indien nodig contact met u kunnen opnemen.

5.6 Downloads en links

Op de ZonMw website leest u meer over:

- de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#)
- [‘in 10 stappen subsidie aanvragen’](#)
- [Wat dien ik in](#)
- [Voorwaarden en Verplichtingen](#)
- [Beoordeling van subsidieaanvragen](#)
- [Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#)
- [FAIR datamanagement](#)
- [Open Access](#)
- [FAQ Sekse en gender in onderzoek](#)
- [Implementatie en impact](#)
- [Handleiding Mijn ZonMw](#)
- [Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag](#)
- [Programmapagina Expertisefunctie Zintuiglijk Gehandicapten](#)

6. Bijlagen

- [Bijlage 1 – Staatssteun – Daadwerkelijke Samenwerking](#)
- [Bijlage 2 – Matrix Patiëntenparticipatie](#)

Bijlage 1 – Staatssteun – Daadwerkelijke Samenwerking

Daadwerkelijke samenwerking moet tot uiting komen in een vastgelegde inhoudelijke betrokkenheid bij de samenwerking. Deelnemers dienen daadwerkelijk deel te nemen aan de samenwerking door invloed te hebben op het ontwerp en de uitvoer van de samenwerking, de financiële risico's te delen, op afstand van elkaar te staan (onafhankelijkheid) en actief bij te dragen aan het management van de samenwerking. Contractonderzoek en het verrichten van onderzoeksdiensten – en uitbesteding – kwalificeren naar hun aard niet als daadwerkelijke samenwerking.

Daadwerkelijke samenwerkingsvereisten [paragraaf 2.2.2 Kaderregeling O&O&I](#):

1. Het betreft een samenwerking tussen
 - a. ten minste twee onafhankelijke partijen;
 - b. waarvan ten minste één partij die voldoet aan de definitie van onderzoeksorganisatie⁶ en één partij die kwalificeert als onderneming, die
 - c. op basis van een in het projectvoorstel beschreven taakverdeling (project governance) een gemeenschappelijke doelstelling nastreven en
 - d. samen de omvang van het samenwerkingsproject bepalen en bijdragen aan de tenuitvoerlegging ervan en
 - e. de daaraan verbonden financiële, technologische, wetenschappelijke en andere risico's delen en
 - f. duidelijke omschrijving van de activiteiten per projectpartij in werkpakketten en een bijbehorende duidelijke begroting, waarin duidelijk wordt welk deel van de subsidie op welk deel van de activiteiten en werkpakketten betrekking heeft, en
 - g. de projectresultaten delen, en
 - h. waarbij de activiteiten vallen binnen de primaire activiteiten van een onderzoeksorganisatie, zijnde:
 - i. opleiding
 - ii. onafhankelijk onderzoek of ontwikkeling.
2. Een of meer partijen kunnen de volledige kosten van het project dragen (mede middels verkrijging van subsidie) en zodoende de andere partijen bevrijden van de aan het project verbonden financiële risico's.
3. De beoogde activiteiten vallen binnen de categorieën fundamenteel, industrieel onderzoek en/of experimentele ontwikkeling.⁷
4. De hierboven genoemde onderdelen moeten voor aanvang van het project zijn vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst die aan bovenstaande voorwaarden voldoet.
5. Hiervan uitgesloten zijn definitieve overeenkomsten over de marktwaarde van de ontstane intellectuele-eigendomsrechten en de waarde van bijdragen aan het project.
6. Contractonderzoek en het verrichten van onderzoeksdiensten worden niet geacht vormen van samenwerking te zijn.

Voorwaarden Subsidieaanvraag

In uw subsidieaanvraag dienen de volgende aspecten duidelijk omschreven te worden. Geef duidelijk aan welke partijen deelnemen in de daadwerkelijke samenwerking en welke partijen in dit verband voor haar activiteiten subsidie aanvragen.

Omschrijf per samenwerkende partij:

- of dit een onderzoeksorganisatie of onderneming (niet-onderzoeksorganisatie) betreft
- welke rollen en taken de partij heeft binnen de samenwerking
- welke activiteiten door partij zullen worden uitgevoerd
- welk deel van de subsidie beoogd is voor welke partij (begroting)

EN

- Op welke manier de (hoofd-)activiteit voldoet aan de criteria van fundamenteel of industrieel onderzoek of experimentele ontwikkeling.
- in een verklaring dat partijen financieel en juridisch onafhankelijk van elkaar zijn

⁶ Par. 1.3 onder ee) [Kaderregeling O&O&I](#)

⁷ Par. 1.3 onder j), m) en q) [Kaderregeling O&O&I](#)

Voorwaarden samenwerkingsovereenkomst

Om aan de voorwaarden van daadwerkelijke samenwerking te kunnen voldoen, kunnen de projectactiviteiten alleen dan starten nadat de samenwerkingsovereenkomst geaccepteerd is door ZonMw en ondertekend is door alle betrokken samenwerkingspartijen.

Op de ZonMw website kunt u meer informatie vinden over de voorwaarden en een voorbeeld overeenkomst vinden. U wordt dringend geadviseerd gebruik te maken van het voorbeeld, dit is opgesteld in lijn met de vereisten voor daadwerkelijke samenwerking. Zie voor meer informatie en voorwaarden de [ZonMw website](#).

In de samenwerkingsovereenkomst moet onder andere een bepaling inzake intellectuele eigendomsrechten opgenomen worden. Deze bepaling regelt dat:

- de resultaten van de samenwerking die geen intellectuele eigendomsrechten opleveren breed verspreid worden;
- de uit het samenwerkingsproject ontstane intellectuele-eigendomsrechten aan de verschillende samenwerkende partijen worden toegekend op een wijze die een passende afspiegeling is van de werkzaamheden. Het uitgangspunt daarbij is 'uitvinder is eigenaar';
- de onderzoeksorganisatie(s) een vergoeding ontvangt bij overdracht of licensering van haar (gedeelde-) intellectuele-eigendomsrechten aan de onderneming(en) die gelijkwaardig is aan de marktprijs. Bepaling van een marktconforme prijs kan niet op voorhand worden vastgesteld en dient op arm's length-voorwaarden plaats te vinden.

U moet tijdig een definitieve maar nog niet ondertekende versie van de samenwerkingsovereenkomst aanleveren die voldoet aan genoemde voorwaarden voor beoordeling door ZonMw.

Uitvoering Project

Het gehele project moet worden uitgevoerd met inachtneming van de vereisten voor daadwerkelijke samenwerking. Als niet of niet langer (deels) aan die vereisten wordt voldaan, bestaat het risico op verstrekking van onrechtmatige staatssteun aan betrokken ondernemingen en zal (dat deel van) de subsidie niet verstrekt of ingetrokken kunnen worden.

Let op dat het niet mogelijk is om na de ondertekende samenwerkingsovereenkomst nieuwe organisatie(s) toe te (laten) voegen.

Bijlage 2 – Matrix Patiëntenparticipatie

Belang van patiëntenparticipatie

Het is van belang dat projectleiders in contact zijn met patiëntengroepen en organisaties om hun onderzoek af te stemmen op de behoeften van patiënten.

Participatiematrix

In onderstaande matrix wordt patiëntenparticipatie op verschillende fasen van het onderzoek (van boven naar beneden) en de vijf onderscheidende rollen (van links naar rechts bovenaan) weergegeven.

PARTICIPATIE
MATRIX

Een toelichting op de vijf onderscheiden rollen kunt u vinden op de achterzijde van dit blad.
Leest u a.u.b. voor gebruik van de Participatiematrix ook de handleiding (4 pagina's)

		ROL IN PROJECT/ONDERZOEK				
		Toehoorder <i>Wordt geïnformeerd</i>	Meedenker <i>Wordt gevraagd mening te geven</i>	Adviseur <i>Geeft (on)gevraagd advies</i>	Partner <i>Werkt gelijkwaardig samen</i>	Regisseur <i>Neemt initiatief, (eind)beslissing</i>
FASE VAN PROJECT/ONDERZOEK	Voorbereiding					
	Uitvoering					
	Implementatie					

De Participatiematrix is ontwikkeld door
 Kenniscentrum Revalidatiegeneeskunde Utrecht (UMC Utrecht Hersencentrum en De Hoogstraat Revalidatie) in samenwerking met de BOSK

www.participatiematrix.nl

© 2017 Kenniscentrum Revalidatiegeneeskunde Utrecht

Geen gouden standaard

Het is belangrijk dat er in de projectvoorstellen onderscheid wordt gemaakt naar verschillende vormen van onderzoek en welke betrokkenheid van patiënten daarbij gewenst is. Het is altijd maatwerk: er is geen gouden standaard!

In een voorstel moet duidelijk komen te staan hoe patiënten betrokken worden en wat hun specifieke rol is in de verschillende fasen van het onderzoek. De matrix kan hierbij behulpzaam zijn.